

van een kleine hoeveelheid van een tweede. Zoo wordt bij voorbeeld opgegeven, dat 4 mg morphine + 0.4 mg codeïne dezelfde stoppende werking op de darmen hebben als 10 mg morphine.

Van bismuthzouten geve men in maagpoeders niet meer dan nodig is en vermijde een onnauwkeurig en daardoor tot verspilling aanleiding gevend advies van toediening, namelijk „eierlepelsgewijs"; men doet beter afgepaste poeders voor te schrijven.

Voor tinctura jodii is door het Rijksbureau voor Genees- en Verbandmiddelen de sterkte anders dan op medisch voorschrift reeds verminderd tot 3 pCt. Men zal waarschijnlijk in de meeste gevallen met deze concentratie kunnen volstaan. Bovendien kan het gebruik worden aanbevolen van mercurochroom en jodana.

Ten aanzien van coffeïne is een overeenkomstige maatregel getroffen; buiten de receptuur, dus bij voorbeeld in specialité's, is reeds lang geen grootere dosis toegestaan dan 25 mg per keer. In de receptuur is deze beperking vermoedelijk ook wel mogelijk.

Voor het insuline zijn eveneens reeds maatregelen genomen. De arts streve ernaar den patiënt op een minimale hoeveelheid insuline in te stellen.

Er moge nog op worden gewezen, dat ook voor de verbandmiddelen elke verspilling behoort te worden vermeden.

C. BANNING,
Geneeskundig Hoofdinspecteur
van de Volksgezondheid

J. W. BIRZA,
Directeur van het Rijksbureau
voor Genees- en Verbandmiddelen

DE BEHANDELING VAN DEN OPEN GEBLEVEN DUCTUS BOTALLI

De heer S. VAN PRAAG gewaagt in zijn artikel van de „functioneele sluiting" van den ductus arteriosus BOTALLI, die aan de definitieve sluiting zou voorafgaan. Ik moge op deze plaats wijzen op een artikel van J. ALLEN KENNEDY en S. L. CLARK 1), die op zeer vernuftige wijze het sluitingsmechanisme van den ductus BOTALLI bij caviae hebben onderzocht. Deze schrijvers onderscheiden een duidelijk aantoonbare sluiting door spiercontractie onmiddellijk na de geboorte en wijzen in verband daarmee op den bijzonderen bouw van de intima en de media, waarin zeer veel spierweefsel doch zeer weinig elastische en collagene vezels voorkomen, vergeleken met bij voorbeeld de aorta en de arteria pulmonalis. Wat de mogelijke oorzaak van deze vrijwel onmiddellijk intredende sluiting betreft (1—3 minuten na de geboorte der proefdieren), wijzen de proeven van bovengenoemde schrijvers bij nog ongebooren caviae in de richting van een vegetatieve reflex. Daar de efferente zenuwvezels in den wand zeer schaarsch zijn 2), wordt de meening geopperd, dat deze reflex een humorale schakel zou kunnen hebben. De later ontstaande definitieve sluiting wacht nog op een aannemelijke verklaring. Het is niet onmogelijk, dat de oorzaak van het proces van transsudatie met opvolgende organisatie moet worden gezocht in de spiercontractie, waarvan boven sprake is, een spiercontractie, die in het bijzonder de intima ischaemisch zou maken. Men kan echter nog maanden na de sluiting kleine vasa vasorum in de intima en de media waarnemen 3).

Tenslotte zou ik nog het artikel van BARCLAY c.s. willen noemen 4), die een uitvoerig röntgenologisch onderzoek verrichtte over het sluitingsmechanisme bij den mensch.

Utrecht, 16 Maart 1942

J. AUËR,
prosector Anatomisch Instituut

BEHANDELING VAN VROUWEN, LIJDENDE AAN GESLACHTSZIEKTEN

De Generalstabarzt, leitender Sanitätsoffizier beim Wehrmachtbefehlshaber in den Niederlanden verzoekt mij het volgende ter kennis van de Nederlandsche artsen te brengen:

Met nadruk wordt er op gewezen, dat het verboden is, Nederlandsche vrouwen en meisjes, die door de Duitsche weermacht als infectiebron van geslachtsziekten zijn opge-

1) *Anat. Rec.*, dl. 79, 1941.

2) NONIDEZ, *Anat. Rec.*, dl. 69, 1937.

3) WINTERNITZ c.s., *The biology of arteriosclerosis*, 1938.

4) *Brit. J. Radiol.*, dl. 11, 1938.

geven, ambulant te behandelen, omdat zij bij deze behandelingsmethode een gevaar voor besmetting van Duitsche soldaten zouden kunnen blijven opleveren.

In verband hiermede moeten dergelijke personen steeds terstond in een Nederlandsch ziekenhuis worden opgenomen en daar in behandeling blijven tot de aandoening genezen is, indien zij lijdende zijn aan gonorrhoe; of gedurende minstens de eerste periode van behandeling, indien zij lijdende zijn aan lues.

De hieraan verbonden kosten kunnen in geen geval ten laste van de Duitsche weermacht gebracht worden.

Mochten verdere gevallen van ambulante behandeling ter kennis van de Duitsche weermacht komen, dan zal deze hiertegen maatregelen nemen.

Mochten zich in verband met bovenstaande in voorkomende gevallen moeilijkheden voordoen, dan verzoek ik U onmiddellijk de tusschenkomst van den betreffenden geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid in te roepen.

's-Gravenhage,
17 Maart 1942

*De Geneeskundig Hoofdinspecteur
van de Volksgezondheid,*
C. BANNING

BERICHTEN

★

BUITENLAND

BELGIË. — GESCHIEDENIS VAN DEN AARDAPPEL. De redactie van de *Mechelsche Bijdragen* vindt in de tijdsomstandigheden aanleiding KAREL DE L'ÉCLUSE te gedenken die den aardappel aan Europa schonk. DE L'ÉCLUSE werd geboren te Atrecht (1526); zijn familie was afkomstig uit Sluis (Zeeuwsch Vlaanderen), op welke afkomst zijn naam duidt.

DE L'ÉCLUSE die belast was met het beheer der Keizerlijke tuinen van RUDOLF II, heeft vele uitheemsche gewassen in de Europeesche aarde overgebracht: schorseneer, snijboon, citroenboom, anjelier, martagonlelie, kastanje, allerlei ajuinbloemen en, in 1580, den aardappel. Hij had namelijk twee struikjes ontvangen van FILIPS DE SIVRY, heer van WALHAIN en gouverneur van Bergen. Deze struikjes werden te Mechelen geplant en leverden de aardappelen, die DE L'ÉCLUSE aan bevriende hoogleeraren in Spanje, Duitschland, Italië en Frankrijk toezond. Hij gaf een volledige beschrijving van den aardappel, bewees dat de knollen eetbaar zijn, spoorde aan tot gebruik. Doch het duurde nog een eeuw aler het volk zijn afkeer voor het naar men meende giftige gewas had overwonnen (*Wetenschappelijke Tijdingen*, 1942, blz. 44).

DUITSCHLAND. — GYMNASIEK VOOR ZIEKEN. De afdeling voor gymnastische oefeningen voor zieken is van Dresden naar Leipzig verplaatst; zij is onder één dak gebracht met de orthopaedische kliniek en staat onder leiding van prof. SCHEDE (*Deutsche med. Wochenschr.*, 1942, blz. 98).

— HYGIËNE VAN DEN MIJNWERKER. Het *Reichsgesundheitsblatt* (1942, blz. 14) geeft een uitvoerige omschrijving van gezondheidsmaatregelen ten behoeve van den mijnwerker. Zij omvatten geneeskundige voorzorg, herstellingskuren, voeding, besteding van den vrijen tijd, inrichting van bewaarplaatsen voor zuigelingen, jonge kinderen, herstellingsoorden, sportterreinen, zwembaden, hoogtezooninstallaties, vitamine-uitdeeling, verbetering van het verkeer tusschen woning en werkplaats en zoo voort. Ook de bestudeering van beroepsziekten en de opleiding van mijnartsen staan op het programma.

J. J. VAN LOGHEM

BINNENLAND

JAARVERSLAG 1940 VAN DEN NOORD-HOLLANDSCHEN BOND VAN „HET WIT-GELE KRUIS”. — In het begin van het jaar werd getracht met de N.-Hollandsche vereeniging „Het Witte Kruis” een voor beide organisaties aanvaardbare wijze van samenwerking te verkrijgen; deze is echter nog niet tot stand gekomen. Ook hebben de oorlogsgebeurtenissen het plan om regionale bijeenkomsten van katholieke artsen te beleggen, doen mislukken. De